

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Si sapientia genita dicitur secundum relationem vel secundum
substantiam. F

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

genitus & ingenitus, & quo dicitur non esse idem dicere genitum & ingenitum, potest dici non esse idem, sed diuersum, esse patrem, & esse filium, vel esse spiritum S. quia non ea nozione pater est pater, qua filius est filius, vel qua spiritus S. est spiritus sanctus. Ideoque ex hoc sensu concedimus quod aliud est esse patrem, & aliud est esse filium, quia alia notio est, qua pater est pater, alia qua filius est filius. Sed si transponas, vt dicas, aliud est patrem esse, aliud filium esse, variatur intelligentia: & ideo non conceditur. Est. n. sensus talis, ac si dicatur, aliud est quo pater est, non quidem pater, sed est: aliud quo filius est, non quidem filius, sed est: quod penitus falsum est. Eo. n. pater est, quo pater Deus est, id est, per essentiam vel naturam: at filius eo Deo est, quo pater Deus est. Eo ergo filius est quo pater est, & ita idem est patrem esse quod filium esse: sed non est idem esse patrem, & esse filium. Vnde Aug. in 5. lib. de Trin. ait: Quamuis diuersum sit esse patrem & esse filium, non est tamen diuersa substantia: quia non hoc secundum substantiam dicitur, sed secundum relatiuum: quod tamen relatiuum non est accidens, quia non est mutabile. Ecce diuersum esse dicit esse patrem & esse filium, quod iuxta rationem praedictam accipi oportet: quia scilicet alia ratio est qua est pater, alia qua est filius. Non enim secundum essentiam pater dicitur pater, vel filius, filius, sed secundum relationem.

*Quomodo dicatur sapientia genita vel nata:
an secundum relationem, an
substantiam.*

Sciendum quoque est, quod sicut solus filius dicitur verbum vel imago, ita etiam ipse solus dicitur sapientia nata vel genita. Et ideo quaeritur verum hoc relatiue dicatur: & si relatiue dicitur, an secundum eadem relationem qua dicitur verbum & imago? De hoc August. in septim. lib. de Trin. ait: Id

*Cap. 5. in
fmo.*

*Cap. 2. in
medio.*

Id dici accipiam⁹, cum dicitur verbum, ac si dicatur nata sapientia, vt filius sit & imago. Et hæc duo cum dicuntur, i. nata sapientia, in vno eorum, eo quod est nata, & verbum & imago & fili⁹ intelligatur. Et in his omnib. nominib. nō ostēdatur essentia, quia relatiuē dicuntur. At in altero quæ est sapientia etiam essentia demonstratur, quoniam & ad se dicitur, seipsa. n. est sapiēs, & hoc est eius esse quod sapere: vnde pater & filius simul vna sapientia, quia vna essentia. Caue lector qualiter hoc intelligas, quod hic dicit Aug. Videtur. n. dicere, quod cum dicitur nata sapientia, ibi sapientia essentiā significet, & nata relationem notet. Quod si ita est, cogimur dicere essentiā diuinam esse natā: quod superiorib⁹ repugnat. Sed ad hoc dicim⁹. quod in altero, i. in eo quod nata est, eadē notio intelligatur quæ notatur cum dicitur verbum & imago. In altero vero, scilicet, sapientia, demonstratur essentia, i. demonstratur quod filius sit essentia, quia sapientia secundum essentiā dicitur: Et ideo cum dicitur nata sapientia, intelligatur quod ipse, qui natus est, essentia est: ibi tamē sapientia nō pro essentia, sed pro hypostasi facit intelligentiam: vt sicut quādo dicitur verbum vel fili⁹, intelligitur hypostasis cum sua proprietate. Item cum dicitur nata sapientia, idem intelligitur, id est genita hypostasis. Ideo vigilanter ait idē esse intelligendum cum dicitur verbum, & cum dicitur nata sapientia, id est, eademque hypostasis cui inest illa proprietas. Et ex hoc adiuuatur illud quod superi⁹ diximus, scilicet. cū dicitur pater vel fili⁹ vel spirit⁹ sanctus, nō rātum illæ proprietates significantur, vt cum dicitur paternitas, filiatio: sed etiam hypostasis cum suis proprietatibus.

Quod imago aliquando dicitur secundum essentiam.

ILLVD etiā sciri oportet, quia cū supra dictum

L 5

sit ima-